

Recensioner

Jan O. Mattsson (2012). *Strandens lilla värld*. Nomen förlag, books-on-demand Visby. (250 sidor.).

Jag fick i min hand en bok ”om småformer, mönster och processer på en sandstrand”. Boken baserar sig på iakttagelser gjorda på Falsterbonäsets stränder. Då jag själv har tillbringat många timmar på de stränder som Jan Mattsson har observerat under ett flertal år, var det var inte svårt att väcka min nyfikenhet. Dock väcktes frågan för vilken målgrupp som författaren tänkt sig denna bok. Är det en bok för universitetsstudenter eller för turisten i Skåne? Professor emeritus Mattsson skriver i sitt avslutande kapitel att boken kan ses som ett populärvetenskapligt försök att väcka intresse för så kallad morfologisk hembygds kunskap. Detta intresse anser jag att boken väcker. Jag ser nu ”min egen strand” med nya vidöppna ögon. Inte bara ögon förresten – alla sinnen är nu mer alerta vid mina besök.

Strandens lilla värld är en pedagogiskt uppbyggd bok. Den börjar med de stora processerna och tar sedan läsaren metodiskt med till de små, mindre utforskade processerna. Det blir en fascinerande resa med rikliga illustrationer i form av foton och författarens egna målningar.

Boken innehåller 15 kapitel där text och bild hjälper oss att förstå bland annat revlar, skum och ripplar. I det första kapitlet inleds vår bekantskap med Falsterbonäset via satellitbilder, foton, diagram och lättillgänglig, väl underbyggd text. Övriga

kapitel beskriver hur både vind, vatten och växter ständigt omformar våra sandstränder. Till och med hur regnet påverkar finns beskrivet.

Strandens lilla värld innehåller en omfattande lista på de facktermer som används. Detta underlättar läsandet för dem som inte har fackkunskaper inom området. Referenslistan är också omfattade och användbar för den som vill läsa mer.

Jag har själv gjort ett flertal fältstudier med studenter på olika stränder. Det är alltid lika fascinerande att möta de olika former som karaktäriserar olika stränder – det som den morfologiska hembygds kunskapen kan beskriva. Men liksom författaren slås jag av det finns så mycket som är svårt att förstå och förklara. Dock har jag nu en del svar på dessa mystiska former tack vare *Strandens lilla värld*.

Jag rekommenderar denna bok till alla som bor nära en sandstrand eller som besöker dessa lokaler ofta. Eller varför inte läsa denna bok och bli nyfiken på livets former på stranden? Sommaren är snart här och med *Strandens lilla värld* i resväskan kan semestern bli ett ypperligt tillfälle att förena nytta med nöje. Boken kan också med stor behållning läsas och användas av de lärare i grund- och gymnasieskolan som önskar fortbildning i strandprocesser.

Karin Wakeham,
lärarutbildare,
Linköpings Universitet